

EU PROGRAM O OKOLIŠNIM I KLIMATSKIH CILJEVIMA TE EUROPSKOME ZELENUM PLANU

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Novo programsko razdoblje LIFE-a

LIFE je vodeći program EU-a za prirodu, zaštitu biološke raznolikosti i borbu protiv klimatskih promjena. Od 2021. od financiranja preko programa LIFE koristi će imati i projekti u području energetske učinkovitosti i obnovljive energije

O programu LIFE

Program LIFE instrument je Europske unije namijenjen financiranju aktivnosti u području zaštite okoliša, prirode i klime. Financiranjem inovativnih projekata koji će doprinijeti prelasku na niskougljično gospodarstvo koje učinkovito iskorištava resurse te projekata zaustavljanja i smanjenja gubitka bioraznolikosti i borbe protiv narušavanja ekosustava želi se doprinijeti zaštiti i poboljšanju kvalitete okoliša te smanjenju utjecaja klimatskih promjena.

Logo EU programa LIFE

Europska komisija (*DG Environment* i *DG Climate Action*) upravlja programom LIFE, dok njegovu provedbu prati Izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA). U Republici Hrvatskoj Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja pruža informacije potencijalnim prijaviteljima kako bi uspješno prijavili projekte na natječaj. Provedbom takvih projekata doprinosi se održivome razvoju i postizanju ciljeva iz Europskoga zelenog plana, Sedmoga akcijskog plana za okoliš i drugih relevantnih EU-ovih

strategija i planova u području zaštite okoliša i borbe protiv klimatskih promjena. Program se provodi od 1992., od kada je sufinancirano više od 4500 projekata.

Novo programsko razdoblje

Dana 13. srpnja 2021. Europska komisija otvorila je natječaj za program LIFE za 2021. U tablici u nastavku navedene su prijavne faze te rokovi prijave za pojedine potprograme i vrste projekata. U novome programskom razdoblju 2021. – 2027. sufinancirat će se projekti iz područja Kružno gospodarstvo i kvaliteta života te Priroda i bioraznolikost kroz potprogram Okoliš, Ublažavanje i prilagodba klimatskih promjena i novitet ovoga programskog razdoblja Prijelaz na kružnu energiju kroz potprogram Djelovanje u području klime.

Dan nakon otvaranja natječaja održan je i LIFE *Info webinar* u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na kojemu se govorilo o specifičnostima nadolazećega programskog razdoblja i novostima ovogodišnjega natječaja. To je bio prvi u nizu događanja koji je organizirala Nacionalna kontakt-točka za informiranje i podršku potencijalnim prijaviteljima projekata Programa LIFE radi većeg broja kvalitetnih prijava i uspješne apsorpcije EU-ovih sredstava iz programa LIFE.

Održan webinar o programu LIFE 2021. – 2027.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja prikazalo je 14. srpnja 2021. informacije o novome programskom razdoblju za program LIFE 2021. – 2027. Ukupan proračun EU-a za taj program od 2021. do 2027. iznosi 5,43 milijarde eura. Program daje podršku projektima za razvoj inovativnih metoda, primjenu najboljih praksi ili poboljšanje upravljanja. Prijavljeni projekti se, među ostalim, mogu usmjeriti na inovativna i sinergijska rješenja za probleme oču-

Natječaj za program LIFE za 2021. otvoren je 13. srpnja 2021.

Tablica 1. Prijavne faze te rokovi prijave za pojedine potprograme i vrste projekata u sklopu programa LIFE za 2021.

Redni broj	Potprogram	Akcija	Objava	Rok za prijavu
1	NAT	Priroda i bioraznolikost – Strateški projekti za prirodu (SNAP)	13. srpnja 2021.	19. listopada 2021. (sažetak)
				7. travnja 2022. (puni projektni prijedlog)
2	ENV	Kružno gospodarstvo i kvaliteta života – Strateški integrirani projekti (SIP)	13. srpnja 2021.	19. listopada 2021. (sažetak)
				7. travnja 2022. (puni projektni prijedlog)
3	CLIMA	Klimatske promjene – Strateški integrirani projekti (SIP)	13. srpnja 2021.	19. listopada 2021. (sažetak)
				7. travnja 2022. (puni projektni prijedlog)
4	NAT	Priroda i bioraznolikost – Standardni projekti djelovanja (SAP)	13. srpnja 2021.	30. studenoga 2021.
5	ENV	Kružno gospodarstvo i kvaliteta života – Standardni projekti djelovanja (SAP)	13. srpnja 2021.	30. studenoga 2021.
6	CLIMA	Klimatske promjene – Standardni projekti djelovanja (SAP)	13. srpnja 2021.	30. studenoga 2021.
7	CET	Prijelaz na čistu energiju – Akcije koordinacije i podrške (CSA)	13. srpnja 2021.	12. siječnja 2022.
8	NAT ENV CLIMA CET	Tehnička podrška za pripremu strateških projekata (TA)	13. srpnja 2021.	22. rujna 2021.
9	NAT ENV CLIMA CET	Operativna bespovratna sredstva za neprofitne organizacije	13. srpnja 2021.	28. rujna 2021.
10	NAT ENV CLIMA CET	Izgradnja kapaciteta za države članice s niskom efektivnom participacijom (TA)	Treći kvartal 2021.	TBD

vanja bioraznolikosti, gospodarenja otpadom, energetske učinkovitosti, prilagodbi klimatskim promjenama i slične. Program je posvećen ostvarivanju ekoloških i klimatskih ciljeva, osobito Europskoga zelenog plana, radi doprinosa pravednoj tranziciji prema održivome, kružnome i energetske učinkovitome gospodarstvu, koje je klimatski neutralno i otporno na klimatske promjene, kao i zaštiti i poboljšanju kvalitete okoliša, uključujući zrak, vodu i tlo, te očuvanju bioraznolikosti i upravljanju mrežom *Natura 2000*.

Ministar dr. sc. Tomislav Ćorić otvorio je događanje istaknuvši kako su kroz različite fondove Europske unije, ali i Nacionalni plan oporavka i otpornosti, osigurana znatna sredstva za velike infrastrukturne projekte i rješavanje ključnih nedostataka pa i preduvjeta za zelenu transformaciju. No, poručio je, kako fokus treba biti usmjeren i na

Detalj snimljen tijekom održavanja webinara o programu LIFE 2021. – 2027.

izgradnju kapaciteta i širenje znanja, vještina, inovativnih tehnika, metoda i rješenja za postizanje ambicioznih ciljeva. Tom je prigodom istaknuo to kako područja obuhvaćena programom LIFE proteklih godina u hrvatskoj i europskoj javnosti zaslužuju sve veću pozornost zbog klimatskih promjena kojima smo pogođeni. Zaštita okoliša i bioraznolikosti te inzistiranje na kreiranju

kružnoga gospodarstva pretpostavke su za poboljšanja kvalitete života na globalnoj razini. Upravo zbog toga taj program kao nadogradnja standarda uz niz financijskih omotnica omogućuje da svi zainteresirani dionici na području EU-a te sve institucije koje imaju znanje i vještine mogu aplicirati i ostvariti pravo na sredstva kojima će unaprijediti poslovanje, ali i stanje okoliša.

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost pruža pomoć prijaviteljima projekata iz Hrvatske

Angelo Salsi, predstavnik Izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA), koja je ujedno nadležna za provođenje programa LIFE u Europskoj uniji, istaknuo je to kako je ponosan što je upravo Hrvatska prva članica koja je organizirala LIFE info dane kako bi predstavila novo programsko razdoblje i otvaranje novoga natječaja za 2021. Program LIFE gotovo 30 godina financira projekte koji se bave okolišnim i klimatskim pitanjima od vremena kada te teme nisu bile u fokusu kao što su to danas, a sve zahvaljujući Europskome zelenom planu i promociji održive politike u EU-u. Salsi je istaknuo i to da u skladu s novom financijskom

omotnicom koja je veća od pet milijardi eura LIFE u novome razdoblju ima više sredstava i više ambicija za provedbu tematskih politika.

Ognian Zlatev, voditelj Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj, kazao je to kako je LIFE vrlo ambiciozan program koji daje dodanu vrijednost ciljevima Zelenoga plana. Neophodno je hrabro zakoračiti naprijed kako bi se novim generacijama osigurala budućnost. Ako se to ne učini sada, posljedice bi mogle biti nemjerljive. LIFE će pridonijeti zaokretu prema zelenome, kružnome i održivome gospodarstvu te unaprijediti kvalitetu okoliša i života. Prijavitelji projekata iz Hrvatske imat

će i dodatnu mogućnost zatražiti nacionalnu financijsku podršku od Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU). Fond je od samoga početka jedan od partnera u provedbi programa LIFE. Aleksandra Čilić, načelnica Sektora za zaštitu okoliša pri FZOEU-u, rekla je to kako je Europska komisija lider u borbi protiv klimatskih promjena, a Hrvatska aktivan sudionik, i to ne samo zato što su zelene politike implementirane u strategije i planove, nego zato što se ozbiljno radi i na provedbi konkretnih projekata u raznim segmentima zelenoga i održivoga razvoja. Istaknula je zadovoljstvo suradnjom u sljedećemu sedmogodišnjem razdoblju, podsjetivši kako je dosad Fond osigurao 14 milijuna kuna za provedbu projekata koji su se financirali kroz program LIFE. Inače, od 2013. do danas više od 50 hrvatskih korisnika sudjeluje na ukupno 37 projekata LIFE. Snimku cijeloga *webinara* o novome programskom razdoblju LIFE-a moguće je pogledati na mrežnim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Izvori

- <https://www.fzoeu.hr/>
- <https://lifeprogramhrvatska.hr/hr/otvoren-life-natjecaj-za-2021>